

виклад слів за алфавітом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Зятковская Р.Г. Суффиксальная система современного английского языка / Р.Г Зятковская. М.: Высшая школа, 1971. 221с.
2. URL: <https://grammarway.com/ua/suffixes>
3. URL: <https://grammarway.com/ua/prefixes>
4. URL: <https://www.merriam-webster.com/>
5. URL: <https://www.collinsdictionary.com/>

**Я.Р. Гуменьяк,
О.О. Кодубовська**
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ЗАСТОСУВАННЯ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ У ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ НІКОЛАСА СПАРКСА «ЗАПИСНИК. СТОРІНКИ НАШОГО КОХАННЯ»

Література є невід’ємною частиною нашого життя, будь то вітчизняна чи зарубіжна. В даний час американська література є однією з найпопулярніших та найцікавіших літератур світу. Одним з відомих сучасних американських письменників є автор романів-бестселерів Ніколас Чарльз Спарк. Однією з найкращих та найвідоміших робіт автора вважається його дебютний роман «Записник. Сторінки нашого кохання».

Художній переклад – один із найбільш популярних, і у той же час найбільш складних типів перекладу, що часто виділяють у окремий тип літературної творчості. Бурхливий розвиток перекладознавчої науки пов’язано з процесами глобалізації, активного розвитку міжкультурних зв’язків та діалогу культур в різноманітних галузях діяльності людини. Художній переклад не передбачає дослівної схожості з текстом оригіналу і тому викликає безліч суперечок серед вчених та перекладачів [2, с. 45].

Специфічними особливостями художнього тексту є: образність, емоційно-інформаційний вплив на читача, композиційна різноплановість, національно-культурна та зумовленість часом, присутність ліричного героя та образу автора.

Варто зазначити, що переклад художнього тексту – трудомісткий процес, який включає в себе не лише знання двох мов та професійне застосування перекладацьких прийомів. Важливо відчувати культуру іншої країни, її менталітет, моральні цінності та етичні норми. «Художній переклад – це взаємодія та взаємовплив двох культур – вихідної та цільової, до яких належать оригінальний текст та текст перекладу» [3, с. 164].

Перекладацькі трансформації мають на меті здійснити перехід від одиниць оригіналу до одиниць перекладу, які несуть те саме прагматичне навантаження. Головне завдання перекладача полягає у вмінні адекватно вживати перекладацькі трансформації, щоб текст перекладу найбільш точно розкривав

суть тексту оригіналу [1, с. 98]. Перекладач має враховувати та вміти передавати приховані смисли твору, розуміти, що хотів донести автор, і які прийоми та засоби він застосував для досягнення певного ефекту та впливу на читача.

Під час перекладу роману «Записник. Сторінки нашого кохання» Оксана Поstrанська використовує різноманітні перекладацькі трансформації, що зумовлено лексико-семантичними, функціональними та стилістичними відмінностями між мовами оригіналу і перекладу.

Аналізуючи лексичні трансформації використані у романі Ніколаса Спаркса «Записник. Сторінки нашого кохання» було виявлено наступні трансформації:

- додавання «*And maybe, for a brief moment, you'll feel it too, and you'll smile back and savour the memories we will always share*» [5]. «*І можливо, на якусь коротку мить ти теж усе це відчуєш, і всміхнешся мені у відповідь, і ми обоє смакуватимемо спогади, які раніше ділили на двох*» [4, с. 158];

- антонімічний переклад «*I'll play fair*» [5]. *Я вас не підведу* [4, с. 169];

- опущення «... *and without a word I sat myself beside them at the table and held their hands*» [5]. «*тож просто мовчки сів поруч із ними за стіл та взяв дівчат за руки*» [4, с. 181].

У ході перекладацького зіставлення тексту оригіналу з його україномовним перекладом були виявлені граматичні трансформації:

- перестановку *She looked at him coolly* [5]. *Вона холодно подивилася на нього* [4, с.42];

- формальну заміну *Her style of speaking is reminiscent of her mother* [5]. *Її манера спілкування нагадує манеру її матері* [4, с.119];

- додавання *I've been thinking about what you told me this afternoon* [5]. *Я постійно думаю про те, що ти сказала мені сьогодні вдень* [4, с.192];

- опущення *You'd better ask him* [5]. *Краще запитайте його* [4, с.97].

Оскільки граматики досить тісно пов'язана з лексикою, велика кількість перекладацьких трансформацій має змішаний характер, тобто при перекладі одночасно відбуваються лексичні та граматичні зміни.

У перекладі роману «Записник. Сторінки нашого кохання» автор вдається до використання різноманітних трансформацій, а саме лексичних та граматичних.

Подальші перспективи розвідки вбачаються в аналізі перекладацьких трансформацій на матеріалі близькоспоріднених мов.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Голянич М. І. Внутрішня форма слова і художній текст. Івано-Франківськ : Плай, 1997. 178 с.
2. Криса Б. С. Світоглядні аспекти художнього перекладу. Київ, 1985. 127 с.
3. Шемуда М. Г. Художній переклад як важливий чинник міжкультурної комунікації. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя*. Серія: Філологічні науки. Книга 1. 2013. С. 164–168.

4. Спаркс Н. Записник. Сторінки нашого кохання. Харків : Віват, 2016. 224 с.

5. Sparks N. The Notebook. URL: <https://visaldiary.files.wordpress.com/2011/05/the-notebook.pdf>

Д. Я. Жуковська
Житомирський державний університет ім. Івана Франка

АЛГОРИТМ УКЛАДАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ СЛОВНИКІВ

Електронний словник – це електронний ресурс, який має величезну картотеку слів і їх значень, може містити в собі глосарії, системи машинного перекладу тексту, засоби для перевірки орфографії тощо [5, с. 1]. Такий ресурс допомагає швидко знайти значення слова, відповідники або ж близькі за значенням слова, інформацію про походження слова, з якої мови лексична одиниця була запозичена та якою частиною мови може виступати тощо.

До функціональних особливостей електронних словників відносяться [2]:

1. Електронні словники здатні перекладати слова, словосполучення, речення та тексти за кілька секунд.
2. Електронні словники можуть пояснювати значення, походження слів, додаючи до цього лексичну та морфологічну характеристику.
3. Електронні та онлайн-словники можна оновлювати, вносити корективи та доповнювати.
4. Електронні та онлайн-словники економлять природні ресурси.
5. Електронні та онлайн-словники знаходяться у вільному доступі.
6. Електронні та онлайн-словники містять в собі багато мов.
7. Електронні та онлайн-словники поєднують у собі декілька словників одночасно(наприклад тлумачний, етимологічний, синонімічний).
8. Електронним та онлайн-словникам властива мультимедійність, яка полягає у використанні графічного та ілюстративного матеріалу.

Чому ж електронні словники так стрімко набирають популярність та широко використовуються? Звернемо увагу на те, що це результат добре продуманої структури. Варто наголосити, що структура електронного словника – це низка правил, яких важливо дотримуватись при його укладанні.

Проаналізувавши наукову літературу, варто зазначити, що макроструктура словника – це загальна структура словника, яка включає лексикографічне опрацювання мовних одиниць [1, с. 24]. Макроструктура паперового словника практично дублює електронний словник в лінійній послідовності, тобто у паперовому словнику можна побачити порядок блоків, натомість в електронному, завдяки гіпертексту, кожен з них може використовуватись у будь-якій послідовності, в залежності від потреб користувачів [4, с. 2]. Доцільно наголосити, що у мікроструктурі електронного словника зв'язок між частинами словникової статті не лінійний. Структурування відбувається за допомогою гіпертексту.